Middelengebruik bij de Vlaamse huisarts.

Haio: SAEYS Freya , V.U.B.
Promotor:
Praktijkopleider: DE BRANDT Firmin

Context: Het rookgedrag, het alcoholgebruik en het gebruik van middelen wordt bij een substantieel aantal Vlaamse huisartsen nagegaan. Artsen worden als rolmodel beschouwd, hun gedrag en opvattingen over gezond leven hebben een invloed op de raad die ze aan hun patiënten geven.

Onderzoeksvraag: Wat is de prevalentie van roken, van alcoholgebruik en van middelengebruik (drugs en geneesmiddelen) bij een substantieel aantal Vlaamse huisartsen? Secundaire onderzoeksvragen: Welke factoren be?nvloeden het rookgedrag, het alcoholgebruik en het middelengebruik bij diezelfde groep huisartsen? Wat zijn de opvattingen en gedragingen over gezonde levensstijl bij diezelfde groep huisartsen?

Methode: Een anonieme, zelfgerapporteerde online vragenlijst, met betrekking tot 1. rookgedrag, 2. alcoholgebruik (frequentie, hoeveelheid en overmatig gebruik), 3. gebruik van middelen (medicatie en illegale drugs) 4. opvattingen over een gezonde levensstijl en gedragingen, wordt naar Vlaamse huisartsen en huisartsen in opleiding gemaild. Factoren die het gebruik be?nvloeden, worden nagegaan.

Resultaten: Deze studiepopulatie bedraagt 626 Vlaamse huisartsen, waarvan 57% mannen en 43% vrouwen. 8% is een huidige roker. Onafhankelijke factoren die huidig roken be?nvloeden: werken als solo arts (OR: 3.00, 95% CI: 1.37-6.57, p=0,01), overmatig alcoholgebruik (OR: 0.25, 95% CI: 0.13-0.49, p<0,001) en het gebruik van cannabis (OR: 0.13, 95% CI: 0.05-0.37, p<0,001). E?n op 7 (14%) huisartsen drinkt dagelijks alcohol, 12% drinkt elke maand bij eenzelfde gelegenheid meer dan 6 glazen alcohol (binge drinken), en 1 op 33 (3%) doet wekelijks aan binge drinken. E?n op 3 huisartsen is een risicodrinker. Het mannelijk geslacht (OR: 6.25, 95% CI: 3.95-9.89, p<0,001), huidig roken (OR: 0.26, 95% CI: 0.13-0.53, p<0,001), cannabisgebruik (OR: 4.62, 95% CI: 1.48-14.36, p=0,01), lange werkuren (OR: 0.64, 95% CI: 0.42-0.98, p=0,04) en hoge werkdruk (OR: 2.61, 95% CI: 1.46-4.68, p=0,001) zijn onafhankelijke factoren die het overmatig alcoholgebruik be?nvloeden. E?n op 5 huisartsen gebruikte het voorbije jaar psychotropica en 1 op 9 pijnstillers. De oudere leeftijd van de huisarts (OR: 1.34, 95% CI: 1.11-1.63, p=0,003) en hoge werkdruk (OR: 3.78, 95% CI: 2.17-6.58, p<0,001) zijn onafhankelijke factoren voor het gebruik van psychotropica. Gebruik van pijnstillers en hoge werkdruk zijn geassocieerd (OR: 0.34, 95% CI: 0.18-0.65, p=0,001). Slechts 4% van de huisartsen gebruikte het voorbije jaar cannabis en 1% gebruikte amfetamines, coca?ne, ecstasy of rilatine. Het gebruik van cannabis komt significant meer voor bij mannelijke huisartsen, bij rokers, bij overmatige gebruikers van alcohol en bij huisartsen die in groepsverband werken en huisartsen die aangeven dat ze onder hoge werkdruk meer middelen gaan gebruiken. Negen op 10 huisartsen vinden dat ze een voorbeeldfunctie hebben. 64% van de huisartsen zou het moeilijk vinden, indien hij of zij een alcohol en/of drugprobleem heeft, om als huisarts medische hulp te zoeken.

Conclusie: Huisartsen roken minder, maar drinken meer alcohol dan de gemiddelde bevolking. Slaapmiddelen en mineure opiaten zijn de meest frequent gebruikte geneesmiddelen. Roken, alcohol en/of middelen worden vaak gecombineerd. De gevolgen van dit rookgedrag, alcohol- en middelengebruik op de zorg van patiënten is onbekend. Huisartsen met problemen zoeken moeilijk medische hulp. Er is nood aan een gestructureerd en laagdrempelig zorgsysteem voor de huisarts

zelf.